KÓPIA

Hodnotiaca správa
na hodnotenie vplyvov na verejné zdravie

činnosti

Obytná zóna T u r č a n y

M a r t i n

Spracovateľ:

MUDr. Jindra Holíková
Homolova 12
841 02 Bratislava
jindra.holikova@gmail.com

Bratislava, 04/2026

Podpis:

Číslo spisu	Por.č.záznamu	Číslo záznamu	Dátum prijatia	Forma originálu
OU-MT-OSZP-2026/007177	027	0059981/2026	2.11.2026	hodnoverná elektronická

KÓPIA

Obsah:

I. Základné údaje o posudzovanom návrhu

II. Fyzicko-geografické charakteristiky vymedzeného územia

III. Súčasný stav demografických ukazovateľov v dotknutej populácie

IV. Súčasný stav zdravotného stavu dotknutej populácie

V. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia v dotknutom území

VI. Charakteristika posudzovaného návrhu

VII. Identifikácia potenciálnych vplyvov na zdravie

VIII. Chemické faktory

1. Vplyv na kvalitu ovzdušia
2. Vplyv znečistenia vody
3. Vplyv znečistenia pôdy

IX. Fyzikálne faktory

1. Vplyv hluku
2. Vplyv elektromagnetického žiarenia
3. Vplyv ionizujúceho žiarenia
4. Vplyv na svetelné pomery

X. Biologické faktory

XI. Psychologické vplyvy

XII. Sociologické vplyvy

XIII. Diskusia

XIV. Závery

XV. Odporúčania a návrh opatrení na zmiernenie nepriaznivých vplyvov

Číslo spisu *Por.č.záznamu* *Číslo záznamu* *Dátum prijatia* *Forma originálu*
OU-MT-OSZP-2026/007177 *027* *0059981/2026* *2.11.2026* *hodnoverná elektronická*

KÓPIA

Prílohy:

1. Podkladový materiál
2. Literatúra
3. Právne predpisy
4. Kópia osvedčenia odbornej spôsobilosti na hodnotenie zdravotných rizík zo životného prostredia pre účely posudzovania ich možného vplyvu na zdravie, č.OLP/4572/2007 z 24.05.2007, Úrad verejného zdravotníctva SR
5. Kópia osvedčenia odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie v odbore ochrana zdravia, č.483/2010/OHPV z 10.02.2010
6. Kópia osvedčenia odbornej spôsobilosti na hodnotenie dopadov na verejné zdravie, č. OOD/7839/2010 z 18.11.2010

Číslo spisu *Por.č.záznamu* *Číslo záznamu* *Dátum prijatia* *Forma originálu*
OU-MT-OSZP-2026/007177 *027* *0059981/2026* *2.11.2026* *hodnoverná elektronická*

KÓPIA

I. Základné údaje

Názov posudzovaného návrhu:
Obytná zóna Turčany

Navrhovateľ stavby:
Bilbao s.r.o., Nábrežná 2, 038 61 Vrútky
IČO 43 870 643

Spracovateľ zámeru a objednávateľ HIA:
ENVICONSULT, spol. s r.o., Obežná 4, 010 08 Žilina
IČO 31 604 528

Účel posudzovania:

Predmetom navrhovanej činnosti je zrealizovanie novostavby obytnej zóny s 878 b.j. s vnútorným a vonkajším parkoviskom, v nadväznosti na existujúcu zástavbu v Martine. Doplnkovou funkciou budú priestory občianskej vybavenosti komerčného charakteru, ktoré budú tvoriť samostatné jednotky. Súčasťou výstavby je aj vybudovanie príslušnej infraštruktúry: komunikácie, parkoviská, vodovod, splašková kanalizácia, elektrická energia, horúcovod a slaboprúdové rozvody, doplnené o rozsiahle plochy zelene a oddychových plôch.

Vypracovaný zámer prejde zisťovacím konaním podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Príslušným orgánom podľa cit. zákona je Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie.

Miestne príslušný orgán verejného zdravotníctva je Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Martine pre územný obvod okresov Martin a Turčianske Teplice.

Hodnotiaca správa na hodnotenie vplyvov na verejné zdravie je vypracovaná podľa ust. § 6 ods. 3 písm. c) zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia. Bola spracovaná v súlade s vyhláškou MZ SR č. 233/2014 o podrobnostiach hodnotenia vplyvov na verejné zdravie.

Zamestnanci a pracovné prostredie:

Činnosť rieši o. i. vytvorenie cca 50 pracovných miest v prevádzkach občianskej vybavenosti. Špecifikácia prevádzok občianskej vybavenosti bude spresnená v ďalších stupňoch posudzovania.

Posúdenie pracovného prostredia a prípadných zdravotných rizík nie je súčasťou tohto posudku. Tieto aspekty budú posúdené pri uvedení do prevádzky podľa § 13 ods. 4 písm. a) zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. príslušným orgánom verejného zdravotníctva. Pri začatí prevádzky bude súčasne posúdené pracovné prostredie a konkrétne rizikové práce zmluvnou pracovnou zdravotnou službou a predložené orgánu verejného zdravotníctva po vydaní rozhodnutia k prevádzke podľa § 13 ods. 4 písm. a) cit. zákona.

Číslo spisu	Por.č.záznamu	Číslo záznamu	Dátum prijatia	Forma originálu
OU-MT-OSZP-2026/007177	027	0059981/2026	2.11.2026	hodnoverná elektronická

KÓPIA

II. Fyzicko-geografické charakteristiky vymedzeného územia

Navrhovaná činnosť „Obytná zóna Turčany“ sa navrhuje umiestniť:

Kraj Žilinský
Okres Martin
Obec Martin
K.ú. Martin
Parcely: parc. č. KN-C KNC: 7654/1, 7654/13, 7654/14, 7654/15, 7564/16, 7654/17, 7654/18.

Posudzovaná lokalita sa nachádza na juhovýchodnom okraji mesta medzi Národným cintorínom a mestskou časťou Tomčany v lokalite Veľká hora. Zámer výstavby novej obytnej časti mesta je lokalizovaný na nezastavanej, v súčasnosti poľnohospodársky využívanej pôde. Severnú a južnú hranicu tohto územia tvoria cestné komunikácie III/2146 (Tomčianska cesta) a III/2145 (ulica Sklabinská). Z východu ohraničuje areál vodný tok Siľava, za ktorým sa buduje nová zóna individuálnej bytovej výstavby

Severne od riešeného územia vo vzdialenosti cca 300 m sa nachádza areál budúcej nemocnice vo výstavbe (Nemocnica budúcnosti Martin). Východne od riešeného územia vo vzdialenosti cca 200 – 300 m je trasa budúceho východného mestského okruhu.

Mesto Martin je vzdialené od krajského mesta Žilina 28 km juhovýchodne, od Dolného Kubína 43 km juhozápadne, od Ružomberka 45 km západne a od Banskej Bystrice 63 km severozápadne.

Mesto Martin leží v Turčianskej kotline, na rieke Turiec. Severozápadne od kotliny sa rozkladá pohorie Malá Fatra, juhovýchodne pohorie Veľká Fatra. Juhozápadným smerom mesto stúpa do Valčianskej pahorkatiny. Vlastné mesto leží vo výške 400 m nad morom, najvyšší bod katastrálneho územia mesta dosahuje výšku 1475 m n.m. Mesto je vstupným centrom do rekreačných oblastí Martinské hole, Jasenská dolina a Valčianska dolina.

Mesto sa nachádza v povodí rieky Váh, leží južne od jeho toku na jeho ľavom brehu. Do Váhu na území mesta ústi tok rieky Turiec. Táto rieka preteká juho-severným smerom celým mestom.

Navrhovaná lokalita neleží v blízkosti vodného zdroja pre hromadné zásobovanie obyvateľov, ani pri zdroji termálnych a minerálnych vôd, ani v ich ochrannom pásme.

Z hľadiska klimatického ide o oblasť kotlinového charakteru, s prevahou severného a južného prúdenia vzduchu, s priemernou rýchlosťou prúdenia 1,6 m/s a s výskytom inverzných situácií so zhoršením prevetrávania až v 25 % dní v roku. Priemerná ročná teplota dosahuje hodnotu 7-8°C. Priemerné ročné zrážky sú v rozmedzí 650 – 800 mm.

Mesto je strediskom ochrany prírody pre Národný park Malá Fatra a Národný park Veľká Fatra. Hodnotená lokalita však nie je v ich ochrannom pásme.

Číslo spisu OU-MT-OSZP-2026/007177 | Por.č.záznamu 027 | Číslo záznamu 0059981/2026 | Dátum prijatia 2.11.2026 | Forma originálu hodnoverná elektronická

KÓPIA

III. Súčasný stav demografických ukazovateľov dotknutej populácie

Dotknutou populáciou budú obyvatelia okraja jestvujúcej zástavby, priliehajúcej k areálu navrhovanej činnosti, a obyvatelia navrhovanej obytnej zóny. Najbližšia obytná zástavby sú rodinné domy na ulici Pri Siľave, vo vzdialenosti cca 100 m východne od navrhovanej činnosti. Ďalej sú to bytové domy na ulici Sklabinská, juhozápadne cca 75 m od objektov občianskej vybavenosti.

O zložení bezprostredne dotknutých obyvateľov nie sú dostupné informácie. Preto je možné za dotknutú populáciu v širšom zmysle slova považovať všetkých súčasných i budúcich obyvateľov mesta Martin.

Mesto **Martin** leží na ploche 67,74 km^2, má 50 346 obyvateľov, hustota zástavby je 743,22 obyvateľov/ km^2. Nadmorská výška mesta je 400 m n. m. Základné demografické údaje o obyvateľstve obce sú uvedené v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1:
Demografické údaje o obyvateľstvu mesta Martin (www.slovenskovkocke.sk)

Deskriptívne štatistiky	**2024**
Počet obyvateľov	50 346
Pomer muži/ženy (%)	48/52
Hustota obyvateľov (osoba/km^2)	743,22
Priemerný vek (roky)	43,21
Index starnutia	1,39
Podiel osôb v predproduktívnom veku (0 - 14)	13,6
Podiel osôb v produktívnom veku (15 - 64)	67,5
Podiel osôb v poproduktívnom veku (65+)	18,9
Prirodzený prírastok	-151
Migračné saldo	-254
Celkový prírastok	-405
Pohyb obyvateľov za 5 rokov (%)	-3,5

Významne nižší počet obyvateľov v predproduktívnom veku oproti veku poproduktívnom je v SR bežný jav, avšak rozdiel týchto hodnôt je v Martine významný. Trendom je ďalej dlhodobý značný úbytok počtu obyvateľov v dôsledku záporných čísel v prirodzenom prírastku i vysokého negatívneho migračného salda.

Z hľadiska národnostného zloženia sa 82 % populácie hlási k národnosti slovenskej a 1 % k národnosti českej. Zastúpenie ostatných menšinových národností je minimálne, pod 1 %.

Číslo spisu OU-MT-OSZP-2026/007177 | Por.č.záznamu 027 | Číslo záznamu 0059981/2026 | Dátum prijatia 2.11.2026 | Forma originálu hodnoverná elektronická

KÓPIA

Miera nezamestnanosti (www.podporavnezamestnanosti.sk) v okrese Martin predstavovala v r. 2025 hodnotu 4,28 %, v Žilinskom kraji 4,72 % a priemer v celej SR bol 5,90 %. To znamená, že okres patrí do okresov s nízkou mierou nezamestnanosti.

IV. Súčasný stav zdravotného stavu dotknutej populácie

Z demografických ukazovateľov vyplýva, že ide o starnúci typ populáce s očakávanou vyššou mierou chorobnosti. Tak ako v iných častiach Slovenskej republiky tu v súčasnosti zaznamenávajú nárast alergických ochorení s výskytom kožných, dýchacích a tráviacich príznakov. Z hľadiska úmrtnosti i tu prevažuje úmrtnosť na choroby obehovej sústavy, na nádorové ochorenia, choroby dýchacej a tráviacej sústavy a na vonkajšie príčiny, čo je poradie príčin úmrtnosti v celej Slovenskej republike.

Žilinský kraj sa z hľadiska zdravotných ukazovateľov obyvateľstva významne neodlišuje od celoslovenských hodnôt.

Na základe medzinárodných výskumov sa kvalita životného prostredia premieta do zdravotného stavu dotknutej populácie v rozsahu cca 15 – 20%. To znamená, že za zdravotný stav populácie dominantne zodpovedá spôsob života, najmä stravovanie, pohybová aktivita a zneužívanie návykových faktorov (fajčenie, alkohol, drogy a pod.). Zásadné ovplyvnenie zdravotného stavu populácie iba zlepšením životného prostredia preto nie reálne.

Pre hodnotenie možných zdravotných dopadov posudzovanej činnosti je treba konštatovať, že teoreticky exponovaných môže byť iba niekoľko desiatok/stoviek obyvateľov v okrajovej časti obytného územia, ktoré je privrátené k areálu posudzovanej činnosti, prípadne obyvateľov navrhovanej zástavby. Hodnotenie ich aktuálneho zdravotného stavu nie je možné a takéto parciálne štatistické údaje nie sú dostupné. Navyše aj štatistické hodnotenie vybraných ukazovateľov zdravotného stavu obyvateľov v okolí činnosti by bolo natoľko ovplyvnené chybou malých čísel, že by neprinieslo reálny obraz o ich zdravotnom stave.

Číslo spisu OU-MT-OSZP-2026/007177 | Por.č.záznamu 027 | Číslo záznamu 0059981/2026 | Dátum prijatia 2.11.2026 | Forma originálu hodnoverná elektronická

KÓPIA

V. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia v dotknutom území

Mesto Martin sa rozkladá na ploche 67,74 km^2, hustota obyvateľstva je 743,22 obyvateľov/ km^2.

Mesto je dôležitou cestnou dopravnou križovatkou. Cesta I/65 Martin – Žiar nad Hronom súčasne zabezpečuje severo-južný obchvat mesta a križuje sa tu s cestou I/18 Žilina - Ružomberok. Východo-západný obchvat mesta zabezpečuje diaľnica D1. Mestom prechádza dôležitá frekventovaná železničná trať č. 130 Zvolen – Vrútky.

Mesto je priemyselným strediskom s priemyslom ťažkým, strojárenským, automobilovým, papierenským, polygrafickým, potravinárskym a stavebným.

Je súčasne kultúrnym historickým centrom (Národný cintorín, divadlá, galérie) a školským mestom (Jesseniova lekárska fakulta UK).

Z hľadiska kvality **ovzdušia** je územie mesta ovplyvňované najmä emisiami z cestnej dopravy a zo stacionárnych zdrojov priemyselných prevádzok a teplofikácie. Meracia stanice kvality ovzdušia SHMÚ je na Jeséniovej ul., ide o typ mestský, zameraný na imisie z cestnej dopravy. Stanica v posledných rokoch neevidovala prekračovanie limitných koncentrácií sledovaných znečisťujúcich látok.

Zdrojom **hluku** v posudzovanej lokalite je cestná a železničná doprava a stacionárne zdroje priemyselných zariadení a teplofikácie.

Mesto Martin je zásobované pitnou vodou z **verejného vodovodu** v správe Turčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s. (TVS), kvalita vody je kontrolovaná prevádzkovateľom i monitoringom RÚVZ. Kvalita vody dlhodobo spĺňa požiadavky právnych predpisov.

Uvedená spoločnosť TVS spravuje aj **verejnú kanalizáciu** s koncovkou na ČOV. Mesto je plynofikované, centrálne vykurovanie na báze zemného plynu zabezpečuje firma STEFE Martin, a.s.

Mesto má zabezpečený zber triedeného **odpadu** prostredníctvom firmy Brantner Fatra, s.r.o. Obyvatelia mesta majú k dispozícii zberný dvor na triedený odpad.

VI. Charakteristika posudzovaného návrhu

Navrhovaná činnosť „Obytná zóna Turčany“ sa umiestňuje na juhovýchodný okraj zastavaného územia mesta, medzi Národný cintorín a mestskú časť Tomčany. V súčasnosti je to poľnohospodársky využívaná orná pôda.

Územie je podľa platného územného plánu mesta určené pre obytnú zástavbu s občianskou vybavenosťou.

Navrhovaná činnosť predstavuje výstavbu novej komplexnej obytnej zóny, ktorá zahŕňa objekty hromadnej bytovej výstavby (HBV), individuálnej bytovej výstavby (IBV)

Číslo spisu OU-MT-OSZP-2026/007177 | Por.č.záznamu 027 | Číslo záznamu 0059981/2026 | Dátum prijatia 2.11.2026 | Forma originálu hodnoverná elektronická

KÓPIA

a občianskej vybavenosti (OV) s príslušnou dopravnou a technickou infraštruktúrou. Celková plocha riešeného územia je 106 684 m^2, predpokladaný počet bytových jednotiek je 878, Súčasťou výstavby bude 1476 parkovacích miest, z toho 640 sa navrhuje v podzemných garážach a 836 parkovacích miest na teréne.

HBV sa navrhuje formou 16 bytových domov s 4 – 6 nadzemnými podlažiami.
Bilancia bytových domov:
Bytový dom A (A1 – A5) šesťpodlažný, 2 PP
Bytový dom A (A6 – A10) štvorpodlažný, 2 PP
Bytový dom B (B1 – B4) šesťpodlažný,
Bytový dom C (C1 – C2) šesťpodlažný, pakovanie na 1.NP.
Strechy objektov budú ploché, pochôdzne pre komunitné využívanie, s umiestnením fotovoltických panelov.

IBV bude predstavovať 14 radových rodinných domov a 42 samostatne stojacich rodinných domov, s 2 NP.

Pri Sklabinskej ceste je plocha určená pre dva objekty občianskej vybavenosti. Pri toku Siľava je územie navrhované pre oddych a rekreáciu.

Navrhovaná zóna bude zásobovaná pitnou vodou z verejného vodovodu a odkanalizovaná do verejnej kanalizácie. Dažďové vody budú odvádzané do vsaku (z parkovísk cez ORL), čiastočne akumulované v retenčných nádržiach s využitím pre čistenie terénu a polievanie zelene.

Teplofikácia objektov HBV bude napojením na horúcovod mesta. Teplofikácia objektov IBV bude individuálna, prostredníctvom tepelných čerpadiel a fotovoltiky. S plynofikáciou územia obytnej zóny sa nepočíta.

Dopravné napojenie riešenej zóny sa navrhuje z ciest III/2146 (Ulica Milana Tomku – Mitrovského) a III/2145 (Sklabinská ul).

VII. Identifikácia potenciálnych vplyvov na verejné zdravie Skríning

Prevádzka činnosti „Obytná zóna Turčany“ môže teoreticky ovplyvňovať nasledovné faktory prostredia a životných podmienok okolitých i vlastných obyvateľov s možným dopadom na zdravie:

- Chemické faktory - Vplyv znečistenia ovzdušia
  Vplyv znečistenia vody
  Vplyv znečistenia pôdy
- Fyzikálne faktory - Vplyv hluku
  Vplyv elektromagnetického žiarenia

Číslo spisu OU-MT-OSZP-2026/007177 | Por.č.záznamu 027 | Číslo záznamu 0059981/2026 | Dátum prijatia 2.11.2026 | Forma originálu hodnoverná elektronická

KÓPIA

Vplyv ionizujúceho žiarenia
Vplyv na svetelné pomery

- Biologické faktory
- Psychologické vplyvy
- Sociologické vplyvy

Možné vplyvy na verejné zdravie budú postupne analyzované a hodnotené v nasledujúcich kapitolách.

VIII. Chemické faktory

1. Vplyv na kvalitu ovzdušia

Ovzdušie je významným faktorom kvality životného prostredia s účinkom na verejné zdravie. Ide o faktor tzv. nedobrovoľnej expozície, nakoľko človek si nemôže voliť, aký vzduch dýcha. Človek predýcha denne okolo 20 m^3 vzduchu, za 70 rokov života je to cca 500 000 m^3. Obsah znečisťujúcich látok v dýchanom vzduchu je preto zdravotne významný. Časť z vdýchnutých znečisťujúcich látok môže prenikať až do pľúcnych mechúrikov a do krvi, môže byť roznášaná do rôznych orgánov a pri dlhšom pôsobení môže dôjsť ku kumulácii látok v cieľových orgánoch, ktorá môže viesť k poruche funkcie orgánu. Účinky niektorých znečisťujúcich látok sa môžu prejaviť až po dlhej dobe expozície, preto je nevyhnutné, aby spoločnosť dbala o čo najlepšiu kvalitu ovzdušia v lokalitách s dlhodobým pobytom osôb.

Rozptylová štúdia, vychádzajúca z navrhovanej činnosti „Obytná zóna Turčany“, zhodnotila stav znečistenia ovzdušia znečisťujúcimi látkami, ktoré sa vyskytujú v posudzovanej lokalite v súčasnosti a ich koncentrácie v čase dokončenia 1.etapy výstavby (rok 2029) a v čase dokončenia výstavby zóny (r. 2039). Ďalej započítala koncentrácie látok z nových zdrojov znečisťovania ovzdušia, navrhovaných v dotknutom území. Nakoľko teplofikácia zóny nebude zdrojom znečisťovania ovzdušia, pôjde výlučne o emisie z parkovacích plôch a vetrania garáží a z obslužnej dopravy.

Prehľad znečisťujúcich látok, ktoré sa budú generovať z navrhovanej činnosti a ich limitov je uvedený v tabuľke č. 3:

Číslo spisu OU-MT-OSZP-2026/007177 | Por.č.záznamu 027 | Číslo záznamu 0059981/2026 | Dátum prijatia 2.11.2026 | Forma originálu hodnoverná elektronická

KÓPIA

Tabuľka č. 3:

Znečisťujúce látky v okolí navrhovanej činnosti a prípustné hodnoty imisných koncentrácií

Znečisťujúca látka	**Značka**	**Limit** (v µg/m^3)
Jemné prachové častica	PM_{10}	50/d, 40/r
Jemné prachové častice	$PM_{2,5}$	20/r
Oxidy dusíka	NO_2	200/h, 40/r
Oxid uhoľnatý	CO	10 000/8h
Prchavé organické látky	VOC	100/h

Pozn.: limity z vyhlášky MŽP SR č.250/2023 Z.z. o kvalite ovzdušia
limit VOC z koeficientu „S“ podľa vestníka MŽP SR č.5/1996

A. Identifikácia nebezpečenstva
Toxikologická charakteristika znečisťujúcich látok

V ovzduší v okolí činnosti sa budú vyskytovať znečisťujúce látky zo súčasného stavu znečistenia navýšené o imisie z obslužnej dopravy, z výduchov podzemných garáží a z komínov kotolní. Emitované látky majú nasledovné charakteristiky a biologické účinky:

Prachové častice (TZL)

sa všeobecne uvoľňujú pri drvení materiálov, spaľovacích procesoch, sú aj obsahom výfukových plynov motorových vozidiel. Do ovzdušia sa dostávajú aj vírením usadených častíc – tzv. sekundárna prašnosť.

Ich zdravotná škodlivosť závisí od veľkosti častíc a ich zloženia. Väčšie častice nad 10µm dráždia horné dýchacie cesty a očné spojivky, menšie častice postupujú do dolných dýchacích ciest a zhoršujú priebeh zápalových a alergických ochorení dýchacieho systému. Častice pod 2,5 µm môžu prestupovať cez pľúcne alveoly až do krvného obehu, čo je významné aj v prípade ich zloženia s obsahom toxických látok. Preto sa imisné limity stanovujú pre frakciu jemného prachu **PM_{10} a $PM_{2,5}$**.

Jemné prachové častice (PM_{10}, $PM_{2,5}$)

Jemné prachové častice s rozmerom pod 10 µm prechádzajú cez bariéry v dýchacom trakte a dostávajú sa do dolných dýchacích ciest. Jemnejšie častice $PM_{2,5}$, ktoré sú súčasťou PM_{10}, môžu prechádzať aj cez pľúcne alveoly a dostávať sa do krvného obehu.

Prach sa považuje najmä za znečisťujúcu látku s dráždivým účinkom na horné dýchacie cesty a očné spojivky. Pri dlhodobej expozícii populácie jemným prachovým časticiam však bola zistená i zvýšená úmrtnosť populácie. Preto sa ich koncentrácie monitorujú a vykonávajú sa opatrenia na znižovanie prašnosti.

Číslo spisu OU-MT-OSZP-2026/007177 | Por.č.záznamu 027 | Číslo záznamu 0059981/2026 | Dátum prijatia 2.11.2026 | Forma originálu hodnoverná elektronická

KÓPIA

K citlivým populačným skupinám patria alergici - astmatici, osoby s ochoreniami dýchacích ciest, veľmi malé deti a staré osoby.

Prípustná priemerná ročná koncentrácia pre PM_{10} je 40 $\mu g/m^3$ a 20 $\mu g/m^3$ pre $PM_{2,5}$.

Oxidy dusíka (NO_x)

NO_x vznikajú pri spaľovacích procesoch, vrátane spaľovacích motorov cestných vozidiel. Ich najvýznamnejšou zložkou sú oxid dusičitý (NO_2) a oxid dusnatý (NO), ktorý je však nestály a mení sa na oxid dusičitý.

NO_2 je dráždivý plyn, ktorý pôsobí podráždenie dýchacích ciest a spôsobuje ich zužovanie. Na vyššie koncentrácie preto reagujú najmä astmatici a osoby s ochoreniami dýchacej sústavy. Citlivejší sú aj veľmi malé deti a starí ľudia.

Prípustná koncentrácia v ovzduší je 200 $\mu g/m^3$ ako hodinový priemer a 40 $\mu g/m^3$ ako ročný priemer. Hodnota 200 $\mu g/m^3$ je aj hodinovou limitnou hodnotou pre vnútorné prostredie.

Oxid uhoľnatý (CO)

CO je toxický plyn, ktorý vzniká pri nedokonalom spaľovaní. Je produktom všetkých spaľovacích procesov, ale aj súčasťou výfukových plynov motorových vozidiel a vstrebáva sa vdychovaním. Jeho významným zdrojom je aj fajčenie.

Preniká do krvi, kde sa viaže na červené krvné farbivo za vzniku karboxylhemoglobínu, ktorý stráca schopnosť prenosu kyslíku. Následkom je znížený prívod kyslíku do tkanív. Organizmus však dokáže tolerovať pomerne vysoké koncentrácie bez príznakov zdravotného poškodenia (vysoké koncentrácie CO v krvi fajčiarov).

Na CO sú najcitlivejšie tehotné ženy a ich plody (nedostatočné okysličovanie, nižšia pôrodná váha), ďalej malé deti a osoby s ochoreniami srdcovo-cievneho aparátu.

Prípustná koncentrácia v ovzduší je 10 000 $\mu g/m^3$ ako 8-hodinový priemer, platí aj pre vnútorné prostredie.

Prchavé organické látky (VOC)

Zmes organických plynných látok obdobných fyzikálnych vlastností, t.j. s bodom varu od 50-100^oC do 240-260^oC. Majú schopnosť za prítomnosti oxidov dusíka a slnečného žiarenia vytvárať prízemný ozón. Nachádza sa medzi nimi rad toxických látok, napr. formaldehyd, aromatické uhľovodíky, perchlóretylén, benzén, toluén, xylén a iné. Toxicita závisí od zloženia zmesi, resp. od dominantnej škodliviny.

Navrhovaná limitná hodnota ako hodinová koncentrácia 100 $\mu g/m^3$ z odporúčaného rozsahu 10 – 1000 $\mu g/m^3$ je akceptovateľná, vychádza z predpokladaného zloženia zmesi.

B. Určenie vzťahov medzi dávkou (koncentráciou) a reakciou (účinkom)

Väčšina znečisťujúcich látok (prachové častice, oxid dusičitý, oxid uhoľnatý) majú v našich právnych predpisoch stanovené limity, ktoré vychádzajú z odporúčaní Svetovej

Číslo spisu OU-MT-OSZP-2026/007177 | Por.č.záznamu 027 | Číslo záznamu 0059981/2026 | Dátum prijatia 2.11.2026 | Forma originálu hodnoverná elektronická

KÓPIA

zdravotníckej organizácie (WHO) a boli stanovené na základe dlhodobých výskumov účinkov na človeka i na pokusné zvieratá. Prípustná hodnota pre prchavé organické látky bola určená z koeficientu „S“ podľa vestníka MŽP SR č. 5/1996 odhadom podľa zloženia zmesi.

Z uvedeného dôvodu považujeme expozíciu limitným koncentráciám za bezpečnú a pri hodnotení rizika z nej vychádzame. Preto nebol zvolený zložitejší postup výpočtu indexu nebezpečnosti výpočtom dávok pre jednotlivé znečisťujúce látky a ich porovnaním s prípustnými dávkami.

C. Hodnotenie expozície

Exponované osoby:

Hodnotenie vychádza z predpokladu, že vplyvy zmenenej kvality ovzdušia z činnosti „Obytná zóna Turčany“ sa môžu očakávať najmä na priľahlom okraji jestvujúcej zástavby. Rozptylová štúdia pre hodnotenie kvality ovzdušia vytypovala celkom 6 referenčných bodov takto:

R1 a R2 – severne od navrhovanej zóny, pri areálu Fakultnej nemocnice
R3 a R4 – východne od navrhovanej zóny, na ulici Pri Siľave
R5 a R6 – juhozápadne od navrhovanej zóny na ul. Sklabinská a Ševčenkova.

Expozičné cesty:

V prípade znečistenia ovzdušia ide o nedobrovoľnú expozíciu dýchaním, ktorú prakticky jednotlivec nemôže ovplyvňovať. Z hľadiska dĺžky expozície sa predpokladá pre obyvateľov dlhodobý pobyt v trvaní 24 hodín denne a po 70 rokov života, vrátane citlivých populačných skupín (malé deti, tehotné ženy, osoby s chronickými ochoreniami a starí ľudia). Na základe tohto konzervatívneho prístupu odporúča WHO medzné koncentrácie škodlivín vo voľnom ovzduší, ktoré slúžia pre stanovovanie limitov v jednotlivých krajinách.

Expozíciu pokožkou a prostredníctvom zažívacieho traktu je možné v danom prípade pre obyvateľstvo považovať za zanedbateľnú.

D. Metodika hodnotenia

Pri výpočte rizika bol použitý konzervatívny prístup – pre hodnotenie boli použité vypočítané maximálne krátkodobé koncentrácie jednotlivých znečisťujúcich látok z imisnej štúdie, ktoré budú emitované pri prevádzke posudzovanej činnosti. Tieto hodnoty boli pripočítané k maximálnym koncentráciám znečisťujúcich látok v sledovaných referenčných bodoch, ktoré sa predpokladajú v cieľovom stave v roku 2039, po dokončení výstavby navrhovanej obytnej zóny. Ide o konzervatívny prístup, nakoľko takéto

Číslo spisu OU-MT-OSZP-2026/007177 | Por.č.záznamu 027 | Číslo záznamu 0059981/2026 | Dátum prijatia 2.11.2026 | Forma originálu hodnoverná elektronická

KÓPIA

koncentrácie sa môžu vyskytovať iba občasne, zväčša v dôsledku nepriaznivej meteorologickej situácie.

Pre posúdenie zdravotných účinkov je relevantnejšie použitie priemerných ročných koncentrácií, kedy hodnotíme dopad dlhodobého pobytu osôb v danej lokalite. Indexy nebezpečnosti vypočítané z dlhodobých koncentrácií bývajú rádovo nižšie oproti výpočtom z maximálnych koncentrácií. Pre všetky emitované látky však nie sú k dispozícii dlhodobé limity.

Do výpočtu neboli zahrnuté koncentrácie $PM_{2,5}$, nakoľko sú súčasťou hodnoty PM_{10} a boli by preto započítané dvakrát.

Koeficient nebezpečnosti (HQ) pre jednotlivé látky bol počítaný z pomeru medzi vypočítanou koncentráciou (C) a limitnou koncentráciou (L):

$$HQ = C/L$$

Ďalej bol vypočítaný sumárny **index nebezpečnosti** (HI) súčtom koeficientov nebezpečnosti pre jednotlivé znečisťujúce látky. Hodnoty koeficientov a indexov boli zaokrúhlené na 3 desatinné miesta.

Sumárny index nebezpečnosti tvorí predpoklad miery rizika – ak je menší ako 1, nie je predpoklad rizika ohrozovania zdravia, ak je väčší ako 1, je potrebná ďalšia analýza a opatrenia na ochranu zdravia. Za zdravie ohrozujúce sa považujú hodnoty nad 10.

Výpočet sumárneho indexu nebezpečnosti z maximálnych koncentrácií pre dlhodobý pobyt osôb pre cieľový rok 2039 v jednotlivých referenčných bodoch je uvedený v tabuľkách č. 4 - 9. Tento cieľový rok zohľadňuje aj vplyvy obslužnej dopravy budúcej nemocnice a vplyvy emisií z navrhovaného východného obchvatu mesta Martin.

Tabuľka č. 4:
Maximálne krátkodobé koncentrácie znečisťujúcich látok (v $\mu g/m^3$) **v bode R1 a index nebezpečnosti**

Znečisťujúca látka	Koncentrácia	Limit	Koeficient nebezpečnosti
PM_{10}	68,159	50	1,363
NO_2	40,124	200	0,201
CO	1487,21	10 000	0,149
VOC	2,742	100	0,027
∑ HI			**1,740**

Číslo spisu OU-MT-OSZP-2026/007177 | Por.č.záznamu 027 | Číslo záznamu 0059981/2026 | Dátum prijatia 2.11.2026 | Forma originálu hodnoverná elektronická

KÓPIA

Tabuľka č. 5:
Maximálne krátkodobé koncentrácie znečisťujúcich látok (v $\mu g/m^3$) **v bode R2 a index nebezpečnosti**

Znečisťujúca látka	Koncentrácia	Limit	Koeficient nebezpečnosti
PM_{10}	67,861	50	1,357
NO_2	38,336	200	0,192
CO	1486,78	10 000	0,149
VOC	2,572	100	0,026
∑ HI			**1,724**

Tabuľka č. 6:
Maximálne krátkodobé koncentrácie znečisťujúcich látok (v $\mu g/m^3$) **v bode R3 a index nebezpečnosti**

Znečisťujúca látka	Koncentrácia	Limit	Koeficient nebezpečnosti
PM_{10}	67,648	50	1,353
NO_2	37,090	200	0,185
CO	1487,45	10 000	0,149
VOC	6,105	100	0,061
∑ HI			**1,748**

Tabuľka č. 7:
Maximálne krátkodobé koncentrácie znečisťujúcich látok (v $\mu g/m^3$) **v bode R4 a index nebezpečnosti**

Znečisťujúca látka	Koncentrácia	Limit	Koeficient nebezpečnosti
PM_{10}	67,554	50	1,351
NO_2	35,869	200	0,179
CO	1487,39	10 000	0,149
VOC	2,932	100	0,029
∑ HI			**1,708**

Číslo spisu *Por.č.záznamu* *Číslo záznamu* *Dátum prijatia* *Forma originálu*
OU-MT-OSZP-2026/007177 *027* *0059981/2026* *2.11.2026* *hodnoverná elektronická*

KÓPIA

Tabuľka č. 8:
Maximálne krátkodobé koncentrácie znečisťujúcich látok (v $\mu g/m^3$) **v bode R5 a index nebezpečnosti**

Znečisťujúca látka	Koncentrácia	Limit	Koeficient nebezpečnosti
PM_{10}	68,882	50	1,378
NO_2	37,912	200	0,190
CO	1484,37	10 000	0,148
VOC	8,258	100	0,083
∑ HI			**1,799**

Tabuľka č. 9:
Maximálne krátkodobé koncentrácie znečisťujúcich látok (v $\mu g/m^3$) **v bode R6 a index nebezpečnosti**

Znečisťujúca látka	Koncentrácia	Limit	Koeficient nebezpečnosti
PM_{10}	69,186	50	1,384
NO_2	54,124	200	0,271
CO	1485,87	10 000	0,149
VOC	2,660	100	0,027
∑ HI			**1,831**

Charakterizácia rizika:

Koeficient nebezpečnosti pre jednotlivé znečisťujúce látky a sumárny index nebezpečnosti boli vypočítané pre predpokladané maximálne krátkodobé koncentrácie, ktoré by sa mohli iba občasne vyskytovať pri nepriaznivých meteorologických podmienkach v sledovaných referenčných bodoch.

Hodnota indexu nebezpečenstva vo všetkých hodnotených referenčných bodoch dosiahla hodnotu 1,7 – 1,8, teda mierne prekročila číslo jeden. Dosiahnuté hodnoty HI sa však vyskytujú bežne v urbanizovanom prostredí.

Z analýzy hodnoty indexu nebezpečnosti vyplýva, že oproti ostatným znečisťujúcim látkam dominuje koeficient nebezpečnosti pre jemné prachové častice. Porovnanie výsledných maximálnych koncentrácií PM_{10} po realizácii posudzovanej činnosti v jednotlivých referenčných bodoch v roku 2039 a maximálneho príspevku z navrhovanej činnosti poskytuje tabuľka č. 9.

Číslo spisu OU-MT-OSZP-2026/007177 | Por.č.záznamu 027 | Číslo záznamu 0059981/2026 | Dátum prijatia 2.11.2026 | Forma originálu hodnoverná elektronická

KÓPIA

Tabuľka č. 9:
Porovnanie budúcich maximálnych koncentrácií PM_{10} a maximálneho príspevku z navrhovanej činnosti (v $\mu g/m^2$)

Referenčný bod	Výsledný stav	Príspevok
R1	68,159	0,115
R2	67,861	0,117
R3	67,648	0,263
R4	67,554	0,177
R5	68,882	0,407
R6	69,186	0,120

Z tabuľky vyplýva, že emisie z navrhovanej činnosti zvýšia celkovú imisnú záťaž v sledovaných referenčných bodoch o zlomky $\mu g/m^2$. To znamená, že kvalita ovzdušia v okolí navrhovanej činnosti bude determinovaná emisiami z iných zdrojov a takmer nebude ovplyvnená znečisťujúcimi látkami pôvodom z navrhovanej činnosti.

Žiadna z emitovaných znečisťujúcich látok nemá výrazné **pachové vlastnosti**, ktoré by mohli ovplyvňovať odórovú kvalitu ovzdušia.

Záver:
Z uvedeného vyplýva, že obyvateľom navrhovanej obytnej zóny ani najbližšej jestvujúcej obytnej zástavby v okolí činnosti „Obytná zóna Turčany“ nehrozí zdravotné poškodenie zo znečisteného ovzdušia, ani zhoršenie odôrových vlastností ovzdušia.

2. Vplyv znečistenia vody

Obytný súbor bude napojený na verejný vodovod. Odpadové vody splaškové budú zaústené do kanalizačného systému napojeného na verejnú kanalizáciu, s koncovkou na ČOV.

Dotknutá obytná zástavba v okolí je rovnako zásobovaná kontrolovanou pitnou vodou z verejného vodovodu. Posudzovaná lokalita, na ktorú sa navrhuje činnosť umiestniť, neleží v blízkosti vodného zdroja pre hromadné zásobovanie obyvateľov ani v jeho ochrannom pásme.

V okolí posudzovanej činnosti sa nenachádza povrchová voda určená a využívaná na kúpanie.

Záver:
Poškodenie zdravia obyvateľov v okolí navrhovanej činnosti „Obytná zóna Turčany“ kontamináciou pitnej alebo rekreačne využívanej vody nie je reálne.

Číslo spisu OU-MT-OSZP-2026/007177 | Por.č.záznamu 027 | Číslo záznamu 0059981/2026 | Dátum prijatia 2.11.2026 | Forma originálu hodnoverná elektronická

KÓPIA

3. Vplyv znečistenia pôdy

Navrhovaná činnosť bude zabezpečená proti úniku znečistených vôd do podložia napojením na verejnú kanalizáciu. Vonkajšie plochy budú odvodnené do dažďovej kanalizácie po prečistení v ORL. Nebude tu umiestnená prevádzka, ktorá by mohla byť zdrojom toxickej kontaminácie podzemných vôd a pôdy.

Znečisťujúce látky emitované do ovzdušia nebudú významne toxické ani nebudú mať oneskorené zdravotné účinky, preto by ich prípadný spad na poľnohospodársku pôdu, príp. záhradky, nepredstavoval ohrozenie nezávadnosti okolitej pôdy ani potravinového reťazca.

Záver:
Poškodenie zdravia obyvateľov v okolí navrhovanej činnosti „Obytná zóna Turčany“ kontamináciou pôdy a prienikom znečisťujúcich látok emitovaných z navrhovanej činnosti do potravinového reťazca, nie je reálne.

X. Fyzikálne faktory

1. Vplyv hluku

Hluk je zdravotne významný faktor životného prostredia. Vysoké hodnoty hluku nad 85 dB môžu poškodzovať sluchový aparát. Vyskytujú sa zväčša v pracovnom prostredí. Hodnoty hluku nad 50 – 60 dB v životnom prostredí môžu u exponovaných osôb vyvolávať poruchy spánku, sústredenia, rozmrzenosť, príznaky neurotizácie. U citlivých osôb môžu pri dlhodobom pôsobení nadmerného hluku vzniknúť aj tzv. neurovegetatívne ochorenia - poruchy srdcovej činnosti, zvýšenie krvného tlaku, vznik žalúdočných vredov, rozvoj cukrovky, hormonálne dysfunkcie a pod. Za dlhodobé pôsobenie sa považuje doba 1 roka, avšak vo vnímaní a účinkoch hluku existujú veľké rozdiely medzi jedincami.

Dotknutú územie bude možné podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. zaradiť do kategórie II s prípustnými hodnotami pre hluk z dopravy aj iných zdrojov pre **deň/večer/noc = 50/50/45 dB**. Územie na okrajoch a pri prístupových komunikáciách by bolo možné posudzovať v kategórii III s prípustnými hodnotami pre hluk z dopravy pre **deň/večer/noc = 60/60/50 dB**, pre hluk z iných zdrojov z tu platí požiadavka ako v kategórii II. O zaradení lokalít do kategórií rozhoduje príslušný orgán verejného zdravotníctva.

Hluková štúdia vyhodnotila súčasný hluk meraním v dvoch bodoch – M1 pri najbližšej obytnej zástavbe na ulici Pri Siľave (RD č. 57) a v bode M2 v strede budúcej

Číslo spisu | Por.č.záznamu | Číslo záznamu | Dátum prijatia | Forma originálu
OU-MT-OSZP-2026/007177 | 027 | 0059981/2026 | 2.11.2026 | hodnoverná elektronická

KÓPIA

zóny. Výsledky orientačného merania súčasného hluku v dvoch bodoch preukázali nasledovné hodnoty L_{Aeq}:
v bode M1 deň/večer/noc = 52,8/51,7/42,1 dB
v bode M2 deň = 47,2 dB.
To znamená, že lokalita navrhovaná na obytnú zónu v súčasnosti hraničné spĺňa požiadavky na obytnú zástavbu v kategórii II, event. III podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z.

Hluková štúdia ďalej vykonala predikciu budúceho hluku po dokončení výstavby obytnej zóny v celkom 80 výpočtových bodoch na okraji jestvujúcej najbližšej zástavby na juh a východ od navrhovanej činnosti a na navrhovanom území obytnej zóny. Hluková štúdia spracovala predikciu hluku v troch variantoch:
A– hluk z dopravy navrhovanej činnosti
B– hluk z mobilných zdrojov po dokončení výstavby obytnej zóny
C– hluk z dopravy po dokončení obytnej zóny a po výstavbe projektov Nemocnice budúcnosti Martin a Východný obchvat Martina.

Zdrojom hluku **z navrhovanej činnosti** bude statická a dynamická dopravná obsluha obytnej zóny a stacionárne zdroje v navrhovaných objektoch (VZT, tepelné čerpadlá, odvetranie podzemných garáži a pod.). Pre stacionárne zdroje, ktoré v tejto fáze nie sú špecifikované, stanovila podmienku, že ich hluk nebude prekračovať hodnotu 65 dB.

Výsledný stav je zdokumentovaný v bode V1 = M1 (fasáda rodinného domu Pri Siľave 57, čo je najbližšia jestvujúca zástavba k navrhovanej činnosti). Výsledok je uvedený v tabuľke č. 10.

Tabuľka č. 10:
Predikcia hluku z činnosti na fasáde RD Pri Siľave 57 (L_{Aeq} v dB)

Časový interval	Súčasný hluk	Príspevok z činnosti	Zvýšenie hluku
Deň	52,8	33,9	<0,5
Večer	51,7	33,5	<0,5
Noc	42,6	32,1	<0,5

Vo všetkých bodoch navrhovanej zóny nie je predpoklad, že by hluk z vlastnej prevádzky prekračoval prípustné hodnoty pre všetky časové intervaly v kategórii II. Objekty pri prístupových komunikáciách – pri uliciach Milana Tomku–Mitrovského a Sklabinská – budú pravdepodobne spadať do kategórie III a budú spĺňať prípustné hodnoty hluku z dopravy pre túto kategóriu.

Hluková štúdia ďalej predikovala **výsledný hluk** na fasádach navrhovaných i okolitých jestvujúcich objektov po dokončení navrhovanej obytnej zóny a po výstavbe projektov Nemocnice budúcnosti Martin a Východný obchvat Martina (variant C). Zhodnotila budúcu situáciu v 80 výpočtových bodoch. Navrhovanej činnosti sa týka 62

Číslo spisu OU-MT-OSZP-2026/007177 | Por.č.záznamu 027 | Číslo záznamu 0059981/2026 | Dátum prijatia 2.11.2026 | Forma originálu hodnoverná elektronická

KÓPIA

výpočtových bodov. Situácia v štyroch bodoch, v ktorých pravdepodobne dôjde k prekračovaniu prípustných hodnôt hluku, je uvedená v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 11:
Predpoklad prekračovania prípustných hodnôt hluku na fasádach navrhovaných objektov (v dB)

Bod	Deň	Prípustná hodnota	Večer	Prípustná hodnoty	Noc	Prípustná hodnota
V32	61,0	60	60,4	60	54,3	50
V33	61,0	60	60,3	60	54,1	50
V48	59,4	60	58,3	60	52,3	50
V49	60,3	60	59,2	60	53,2	50

Z tabuľky vyplýva, že k významnejšiemu prekračovaniu prípustných hodnôt hluku môže docházať najmä v nočnej dobe, kedy je obyvateľstvo na hluk najcitlivejšie. Pri započítaní neistoty predikcie (+1,8 dB) dôjde k prekračovaniu prípustých hodnôt hluku aj v ďalších bodoch. Miera prekračovania je však ľahko riešiteľná použitím obvodového plášťa s vyššou nepriezvučnosťou na dotknutých fasádach navrhovaných objektov. Konkrétne požiadavky na vzduchovú nepriezvučnosť okien na jednotlivých fasádach sú uvedené v hlukovej štúdii.

Záver:
Poškodenie zdravia obyvateľov ani významné zhoršenie akustickej pohody v okolí navrhovanej činnosti „Obytná zóna Turčany“ nie je reálne. Ochranu vlastných obyvateľov navrhovanej zóny pred hlukom bude potrebné zabezpečiť odsadením fasád s potrebnou vzduchovou nepriezvučnosťou.

2. Vplyv elektromagnetického žiarenia

Navrhovaná činnosť „Obytná zóna Turčany“ nebude zdrojom elektromagnetického žiarenia, preto dopad tohto faktora na zdravie nie je hodnotený, ohrozenie zdravia obyvateľov v okolí navrhovanej činnosti týmto faktorom nie je reálne.

3. Vplyv ionizujúceho žiarenia

Navrhovaná činnosť „Obytná zóna Turčany“ nebude zdrojom ionizujúceho žiarenia, preto dopad tohto faktora na zdravie nie je hodnotený, ohrozenie zdravia obyvateľov v okolí navrhovanej činnosti nie je reálne.

Číslo spisu OU-MT-OSZP-2026/007177 | Por.č.záznamu 027 | Číslo záznamu 0059981/2026 | Dátum prijatia 2.11.2026 | Forma originálu hodnoverná elektronická

KÓPIA

Radónové riziko v lokalite bude preverené pred začatím výstavby v zmysle platných právnych predpisov a podľa potreby budú prijaté opatrenia na ochranu navrhovaných objektov pred prienikom radónu do priestorov s dlhodobým pobytom ľudí.

4. Vplyv na svetelné pomery

Navrhovaná činnosť „Obytná zóna Turčany“ sa umiestňuje na okraj jestvujúcej zástavby. Súčasťou zámeru nie je svetelnotechnický posudok. Navrhovaná zóna sa približuje jestvujúcej zástavbe v dvoch bodoch.

Najbližšie jestvujúce objekty na ulici Pri Siľave budú vzdialené od navrhovanej zástavby cca 100 m, pričom budú susediť s časťou zóny so zástavbou rodinných domov.

Ďalší kontaktný bod navrhovanej činnosti je na juhozápadnom okraji areálu, kde sa približuje jestvujúcej zástavbe bytových domov na ulici Sklabinská na vzdialenosť cca 75 m. Navrhované objekty budú dosahovať výšku 8 m.

Vzhľadom na výšky jestvujúcich i navrhovaných objektov nie je predpoklad, že by navrhovaná činnosť spôsobila zníženie denného osvetlenia podľa požiadaviek STN 73 0580, ani neprípustné zníženie preslnenia bytov podľa požiadaviek STN 73 4301. Svetelné pomery však bude vhodné preveriť v ďalších stupňoch projektovej prípravy navrhovanej zóny.

Záver:
Činnosť „Obytná zóna Turčany“ je navrhnutá tak, že nie je predpoklad neprípustného zníženia denného osvetlenia a preslnenia jestvujúcej zástavby v okolí.

X. Biologické faktory

Navrhovaná činnosť „Obytná zóna Turčany“ nebude zdrojom biologických faktorov, ohrozenie zdravia obyvateľov navrhovanej činnosti i jej okolia nie je reálne. Tento faktor nie je hodnotený.

XI. Psychologické vplyvy

Predkladaný návrh na činnosť „Obytná zóna Turčany“ sa umiestňuje do osobitného areálu, v súlade s územným plánom. Výstavba bude pokračovaním jestvujúcej súvislej zástavby.

Náplňou zástavby nie sú prevádzky s významným vplyvom na životné prostredie, preto nie je dôvod na obavy obyvateľov zo zhoršenie podmienok bývania v dôsledku ich činnosti.

Číslo spisu | Por.č.záznamu | Číslo záznamu | Dátum prijatia | Forma originálu
OU-MT-OSZP-2026/007177 | 027 | 0059981/2026 | 2.11.2026 | hodnoverná elektronická

KÓPIA

Nie je predpoklad negatívnych psychologických vplyvov navrhovanej činnosti na obyvateľov jestvujúcej zástavby v okolí.

XII. Sociologické vplyvy

Navrhovaná činnosť „Obytná zóna Turčany“ prinesie celkom cca 50 nových pracovných miest v prevádzkach občianskej vybavenosti. To je pozitívna správa, napriek tomu, že ide o lokalitu s nízkym stupňom nezamestnanosti.

Žiadne iné významné sociologické vplyvy posudzovanej činnosti sa nepredpokladajú.

XIII. Diskusia

Neistoty v hodnotení a ďalšie aspekty posudzovania

- Navrhovaná činnosť „Obytná zóna Turčany“ sa bude realizovať v súlade s územným plánom mesta.
- Navrhovaná zástavba nebude zdrojom nadmerného znečisťovania ovzdušia z mobilných ani stacionárnych zdrojov.
- Z porovnania koncentrácií dominujúcej znečisťujúcej látky PM_{10} v súčasnosti a po dobudovaní zóny vyplynulo, že navýšenie bude veľmi nízke. Kvalitu ovzdušia v budúcnosti bude prakticky determinovať súčasný stav jeho znečistenia a vplyv iných zdrojov na imisnú situáciu.
- Predikcia znečistenia ovzdušia bola vykonaná pre rok 2039, kedy sa predpokladá sprevádzkovanie nemocnice a východného mestského okruhu mesta Martin.
- Hluk z obslužnej statickej a dynamickej dopravy navrhovanej zóny nebude prekračovať prípustné hodnoty pre žiadny časový interval i pri predikcii stavu po dokončení výstavby nemocnice a východného mestského okruhu. Výsledný hluk na fasádach najbližšej jestvujúcej zástavby sa zvýši o hodnotu 0,5 dB, ktorá nie je ľudským uchom rozlíšiteľná.
- Vzhľadom na zvýšenie hlukovej záťaže územia dopravným hlukom po realizácii výstavby Nemocnice Budúcnosti Martin a Východného obchvatu Martina navrhuje hluková štúdia dodržať parametre vzduchovej nepriezvučnosti obvodových plášťov navrhovaných objektov.
- Podmienkou zabezpečenia hlukovej pohody je použitie technických zariadení v navrhovaných objektoch s nízkou hlučnosťou (VZT, odvetranie podzemných garáží, tepelné čerpadlá a pod.), aby ich celkový hluk neprekračoval 65 dB.

Číslo spisu OU-MT-OSZP-2026/007177 | Por.č.záznamu 027 | Číslo záznamu 0059981/2026 | Dátum prijatia 2.11.2026 | Forma originálu hodnoverná elektronická

KÓPIA

- Je reálny predpoklad, že objekty na okrajoch navrhovanej zóny nespôsobia neprípustné zníženie denného osvetlenia a preslnenia jestvujúcej zástavby. Svetelné pomery na juhozápadnom okraji zóny pri ulici Sklabinská bude vhodné preveriť svetelnotechnickým posudkom v ďalšom stupni projektovej prípravy.
- Iné faktory životného prostredia nebudú posudzovanou činnosťou dotknuté.

XIV. Závery

Výsledky hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti „Obytná zóna Turčany“ nepreukázali možné negatívne vplyvy na zdravie obyvateľov v okolitej i navrhovanej obytnej zástavbe, ani zhoršenie podmienok bývania.

XV. Odporúčania a návrh opatrení na zmiernenie nepriaznivých vplyvov

Nakoľko hodnotenie rizík a posúdenie možných vplyvov činnosti „Obytná zóna Turčany“ nepreukázalo ohrozovanie zdravia obyvateľov v okolí, návrh opatrení na zmiernenie nepriaznivých vplyvov nie je potrebný.

Napriek tomu sa však odporúča:

- Stavebnú činnosť vykonávať v súlade s požiadavkami na ochranu jestvujúcej zástavby pred hlukom a prašnosťou.
- Hlučné stavebné činnosti a stavebnú dopravu nevykonávať v nočnú dobu a počas dní pracovného pokoja, v súlade s požiadavkami vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z.
- Použiť vhodné zvukovo izolačné parametre obvodových plášťov, so zohľadnením možných vplyvov hluku z budúcej obslužnej dopravy navrhovanej nemocnice a z premávky po Východnom obchvate mesta.
- Použiť vhodné zvukovo izolačné parametre deliacich konštrukcií medzi nebytovými priestormi a bytmi, bytmi navzájom a medzi jednotlivými miestnosťami.
- Pri voľbe technických zariadení v objektoch dbať na ich hlučnosť a voliť vhodné typy z hľadiska tohto aspektu. V prípade potreby preveriť hlučnosť meraním pri kolaudácii.
- Svetelnotechnickým posudkom preveriť svetelné pomery na okraji zóny pri ulici Sklabinská vo vzťahu k jestvujúcej zástavbe
- Posúdiť reálne radónové riziko pred začatím výstavby ako podklad pre riešenie prípadnej protiradónovej ochrany jednotlivých navrhovaných objektov.
- Komunikovať s mestom i s dotknutými obyvateľmi v okolí činnosti počas prípravných prác a výstavby a operatívne riešiť prípadné problémy.

Číslo spisu OU-MT-OSZP-2026/007177 | Por.č.záznamu 027 | Číslo záznamu 0059981/2026 | Dátum prijatia 2.11.2026 | Forma originálu hodnoverná elektronická

KÓPIA

Prílohy:

1. Podkladový materiál

1. Zámer „Obytná zóna Turčany“. ENVICONSULT spol. s r.o., Žilina, 01/2026
2. Rozptylová štúdia „Obytná zóna Turčany“. Ing. Viliam Carach, PhD., Hutka, 01/2026
3. Hluková štúdia „Obytná zóna Turčany“. VibroAkustika, s.r.o., Žilina, 04/2026
4. Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Martine: Výročná správa za r. 2024
5. Správa o kvalite ovzdušia v Slovenskej republike 2024, SHMÚ Bratislava, 06/2025

2. Literatúra

1. Air quality guidelines for Europe. Second Edition. WHO Regional Publications, Europa Series, No 91, Ženeva, 2000
2. Havránek, J.: Hluk a zdraví. Avicenum Praha, 1990, ISBN 80-201-0020-2
3. Kol.: Čichové prahy látek. Acta hygienica, epidemiologica et microbiologica, príloha č. 11/1984, IHE Praha, 1984
4. Kol.: Hodnotenie dopadov na zdravie. ÚVZ SR 2010, ISBN 978-80-7159-180-1
5. Koppová, K. a kol.: Hodnotenie, riadenie a komunikácia zdravotných rizík. SZU Bratislava, 2007. ISBN 978-80-969611-8-4

3. Právne predpisy

1. Zákon NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov
2. Zákon NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov
3. Zákon NR SR č. 146/2023 Z.z. o ovzduší a o zmene a doplnení niektorých zákonov
4. Vyhláška MZ SR č. 233/2014 Z.z. o podrobnostiach hodnotenia vplyvov na verejné zdravie
5. Vyhláška MZ SR č. 259/2008 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia v znení vyhlášky MZ SR č. 210/2016 Z.z.
6. Vyhláška MZ SR č. 541/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na osvetlenie pri práci
7. Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov
8. Vyhláška MZ SR č. 98/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia
9. Vyhláška MŽP SR č. 250/2023 Z.z. o kvalite ovzdušia

Číslo spisu | Por.č.záznamu | Číslo záznamu | Dátum prijatia | Forma originálu
OU-MT-OSZP-2026/007177 | 027 | 0059981/2026 | 2.11.2026 | hodnoverná elektronická

KÓPIA

10. Vyhláška MŽP SR č. 248/2023 Z.z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia
11. Vestník MŽP SR, čiastka 5/1996
12. STN 73 0580 Denné osvetlenie budov
13. STN 73 4301 Budovy na bývanie

4. – 6. Osvedčenia o odbornej spôsobilosti

Číslo spisu OU-MT-OSZP-2026/007177 | Por.č.záznamu 027 | Číslo záznamu 0059981/2026 | Dátum prijatia 2.11.2026 | Forma originálu hodnoverná elektronická